

Nyenrode-hoogleraar Paul de Blot in de tuin van de campus: 'God is mens geworden. Wat je ook doet, doe het menswaardig.'

FOTO: MARIJN ALDERS

Sprekend relikwie van Nyenrode

Hij heeft geen vaste werktijden, geen eigen kamer en geen curriculum. Op zomaar een dag zwerft hij ergens rond op de campus van Nyenrode. Bezoekers die met hem willen praten, lopen even mee met de bewaking. Die weten wel waar ze Paul de Chauvigny de Blot moeten zoeken. 'Hij is misschien in de lounge of in de tuin. Of ergens op de derde verdieping.'

De Blot is boven. In gesprek. Zoals hij al 28 jaar voortdurend in gesprek is met studenten. Hij ontvangt je met een glimlach en als hij eenmaal ontspannen zit, dan is hij er helemaal voor jou — geen mobiele telefoon, geen afleiding, maar wel een verhaal dat zich moeiteloos beweegt van economie naar bezieling, van het jappenkamp naar het enige dogma dat De Blot aanvaardt: 'God is mens geworden. Wat je ook doet, doe het menswaardig.'

De bijzonder hoogleraar Business Spirituality heeft geen vraag nodig om van wal te steken. Hij pakt een pen, een blaadje en begint: 'Dit is het schema. Het bestaat uit drie niveaus. Niveau één is Doen en Realisme. Want je bent

Al 28 jaar komt Paul de Blot (82) naar Breukelen om daar te praten en te luisteren. De bijzonder hoogleraar businessspiritualiteit wordt bij Nyenrode gekoesterd om beide kwaliteiten. 'Er is in bedrijven te weinig ontmoeting' » Jan-Hein Strop

pas spiritueel als je realistisch bent. Zonder realisme geen succes, maak je geen winst. Maar als je alleen realistisch bent, ben je binnen een paar jaar overspannen. Niveau twee is zijnsniveau, het hart, idealisme. Dat moet in evenwicht zijn met het realisme. Niveau drie is interactie. Je bent als mens een kosmisch en sociaal wezen. Daarom ben je in interactie met andere mensen en je omgeving. Zonder interactie geen samenwerking. Spiritualiteit is interdisciplinair. Het heeft met alles te maken.'

Een betere introductie op het werk en wezen van De Blot is niet te krijgen. Het is de optelsom van 82 jaar levenservaring, die begon in zijn geboorteland Indonesië. Daar studeerde hij onder meer natuurkunde, filosofie en politologie. Later in Nederland, vanaf begin jaren vijftig, richtte hij zich in Amsterdam op cultuurfilosofie, in

Nijmegen op psychologie en in Maastricht op theologie. Dat laatste is niet gek als je weet dat De Blot behoort tot de orde der jezuïeten.

Zijn geloof inspireerde hem om op zoek te gaan naar de rol van spiritualiteit in het bedrijfsleven. 'Uit mijn onderzoek blijkt dat 10% van de ondernemingen failliet gaat door gebrek aan kennis, niveau één van mijn schema', stelt hij als vervolg op het schema. '30% gaat failliet door gebrek aan interactie en 60% door gebrek aan visie, aan idealisme. Probleem is dat de meeste bedrijven beperkt blijven in het Doen. Er is te weinig ruimte voor ontmoeting en bezinning.'

Het is een deel van de bevindingen waarop De Blot drie jaar geleden promoveerde. Sindsdien propageert de hoogleraar aandacht voor meer interactie en meer bezieling. Daaruit ontstaan relaties die voor bedrijven heel waardevol zijn,

waarmee de concurrentieslag gewonnen kan worden.

Niet dat De Blot redeneert vanuit een langdurig verblijf in dat bedrijfsleven. Al in 1979 kwam hij als 'campusmoderator' in dienst bij Nyenrode om nooit meer weg te gaan. In die rol was hij het luisterend oor voor studenten, ontvankelijk voor alle problemen. 'Behalve voor geld lenen', grinnikt hij.

Vertellend over zijn filosofie en de noodzaak tot 'menselijkheid' grijpt De Blot — in opleiding tot verhalenverteller — graag terug op anekdotes. Dat zijn op zijn leeftijd verhalen over het verleden, over de Tweede Wereldoorlog, toen hij was opgesloten in een jappenkamp. Na de oorlog werden talloze mensen met communistische sympathieën opgesloten in concentratiekampen. De Blot trachtte ze in een 'geweldig gevecht' vrij te krijgen. Het leverde hem een ervaring op die hem nog

iedere dag van dienst is. 'Ik kwam aan bij het kamp en vroeg aan de commandant hoe het met hem was. Of het niet zwaar was daar te staan. Dan wordt iemand mens, en even later ligt de revolver op tafel. Ik vertelde over de gevangen student, dat hij mijn leerling was. En dat ik zeker wist dat hij geen communist was. Zo kreeg ik ze vrij.'

Amnesty International vond het maar niets wat de jonge jezuïet deed. Die trokken ten strijde met de term 'mensenrechten', een begrip dat in Azië op weinig weerklank kon rekenen. 'Ik kreeg een conflict met Amnesty. Ik ben nog naar Londen gevlogen om met ze te praten, maar dat werd niets.'

Voor De Blot was de ervaring desondanks van grote waarde. 'Ik stel me altijd afhankelijk op van anderen, ik vraag om hulp. Daar bouw ik teams mee, daar krijg je heel veel mee gedaan.' Om deze

reden heeft De Blot baby's wel eens 'eersteklas managers' genoemd. Die krijgen met hun afhankelijke opstelling immers alles gedaan van hun ouders.

De wijsheid over relaties is volgens de hoogleraar ook toepasbaar op ondernemingen. Hij waarschuwt voor de teloorgang van relaties in bedrijven, waar de schaalgrootte de bouw van zulk menselijk kapitaal verhindert. 'Bedrijven worden groter en groter, en lopen vast. Kleinschaligheid is nodig voor spiritualiteit.'

Bedrijven vragen hem nog wel eens te komen praten; als er bijvoorbeeld problemen zijn met motivatie van medewerkers of een hoog ziekteverzuim. Hij zegt maar even te hoeven luisteren naar een vergadering om te weten hoe het met het evenwicht van Doen, Zijn en Interactie gesteld is.

Wil je hem niet als consultant, dan komt De Blot ook nog wel eens opdraven als clown. Trots laat hij zijn clownsbewijs zien, waarop handgeschreven een clownuitdaging staat: 'Samenspel en openstaan voor de impulsen van de medespeler. Daar ga ik de komende tijd aan werken.'

